

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 153/2014-29

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 10. septembra 2014 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza a zo sudcov Sergeja Kohuta (sudca spravodajca) a Lajosa Mészárosa o sťažnosti P. M., zastúpeného Advokátskou kanceláriou AK – Tarabčák, s. r. o., Hlavná 13, Prešov, v mene ktorej koná advokát a konateľ JUDr. Jozef Tarabčák, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Kežmarok v konaní vedenom pod sp. zn. 3 C 160/2010 takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo P. M. na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Kežmarok v konaní vedenom pod sp. zn. 3 C 160/2010 p o r u š e n é b o l i .

2. P. M. priznáva finančné zadost'učinenie v sume 1 000 € (slovom tisíc eur), ktoré je Okresný súd Kežmarok povinný zaplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

3. P. M. priznáva úhradu trov konania v sume 417,98 € (slovom štyristosedemnášť eur a deväťdesiatosem centov), ktorú je Okresný súd Kežmarok povinný vyplatiť na účet jeho právneho zástupcu JUDr. Jozefa Tarabčáka, AK – Tarabčák, s. r. o., Hlavná 13, Prešov, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Vo zvyšnej časti s'ťažnosti nevyhovuje.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) prijal uznesením č. k. II. ÚS 153/2014-16 z 24. apríla 2014 na ďalšie konanie s'ťažnosť P. M. (ďalej len „s'ťažovateľ“), v ktorej tvrdil, že postupom Okresného súdu Kežmarok (ďalej len „okresný súd“ alebo „súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 3 C 160/2010 bolo porušené jeho základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a právo na prejednanie jeho veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“).

S'ťažovateľ v s'ťažnosti uviedol, že sa ako žalobca žalobou z 18. augusta 2010 domáha v konaní pred okresným súdom proti žalovanému Ing. F. M. zaplataenia sumy 28 873,65 € s príslušenstvom. Vec je okresným súdom vedená pod sp. zn. 3 C 160/2010. V ďalšom s'ťažovateľ podrobne popisuje doterajší priebeh namietaného konania.

S'ťažovateľ uviedol, že sa už v minulosti s'ťažnosťou z 13. júla 2012 domáhal vyslovenia porušenia svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom okresného súdu v namietanom konaní, ale ústavný súd jeho s'ťažnosť uznesením č. k. III. ÚS 381/2012-7 z 23. augusta 2012 odmietol. Ústavný súd v odôvodnení označeného

uznesenia uviedol, že v doterajšom priebehu tohto konania došlo k obdobiam krátkodobej nečinnosti (najmä v roku 2011), ako aj k procesným nedostatkom, avšak ústavný súd ich vyhodnotil ako ojedinelé prieťahy, ktoré nedosahujú intenzitu zbytočných prieťahov, a preto predchádzajúcu sťažnosť sťažovateľa odmietol. Sťažovateľ poukazuje na to, že predseda okresného súdu ho ubezpečil, že v ďalšom období bude súd konať plynulo, ale podľa tvrdenia sťažovateľa k prieťahom v konaní dochádzalo a dochádza aj v ďalšom období.

Sťažovateľ v sťažnosti v ďalšom uvádza:

„Súd viac ako tri roky riešil iba procesné otázky. Ani po žiadosti z 24. 5. 2013, ktorú sme podali predsedovi súdu, aby usmernil konajúceho sudcu, aby veci venoval zvýšenú pozornosť a aby vo veci vytýčil pojednávanie, nedošlo k žiadnej náprave...“

Obdobie od 7. 12. 2010 do 5. 3. 2012 je obdobím prieťahov v konaní. Ďalšie prieťahy v konaní žalovaný spôsobil aj tým, že v uznesení uviedol nesprávne poučenie o opravnom prostriedku, že uznesenie z č. 1. 185 bolo doručované aj právnemu zástupcovi žalovaného, ktorý ale voči uzneseniu nemá právo podať odvolanie, pretože je neprípustné v zmysle § 202 ods. 3, písm. d) O. s. p. a po jeho podaní predložil vec odvolaciemu súdu, hoci odvolanie nebolo prípustné, a to až po dvoch mesiacoch. Obdobie od 5. 3. 2012 do 17. 5. 2012, kedy bolo odvolanie na odvolací súd exepedované, je ďalším obdobím prieťahov v konaní zo strany odporcu. Obdobie od 29. 6. 2012 do 16. 8. 2012, kedy bol spis vrátený na okresný súd, je obdobím prieťahov, pretože 29. 6. 2012 uplynula zákonná lehota 30 dní, v ktorej mal vyhotoviť a odoslať rozhodnutie v zmysle § 158 ods. 5 v spojení s § 167 ods. 2 O. s. p. Vzhľadom na povahu rozhodnutia napadnutého odvolaním a na to, že odvolanie bolo odmietnuté máme za to, že neexistovali závažné dôvody pre predĺženie lehoty na vyhotovenie rozhodnutia odvolacieho súdu, ak bolo predĺženie lehoty povolené. Ak nebola lehota predĺžená, konal súd v rozpore so zákonom a toto obdobie je potrebné hodnotiť ako dobu zbytočných prieťahov...“

K prieťahom v konaní dochádza aj naďalej napriek žiadosti z 24. 5. 2013 predsedníčke súdu, ako aj ďalšiemu listu z 9. 7. 2013, v ktorom konštatujeme, že vo veci sa nekoná. K týmto prieťahom nijako neprispel žalobca, ktorý na výzvy súdu reagoval v primeranej lehote. Prejednávaná vec pritom nie je skutkovo ani právne zložitá, aby to ospravedlňovalo takýto postup súdu. Skutková a právna zložitnosť však v doterajšom konaní

nie je relevantná, pretože súd svojimi úkonmi neriešil vecné problémy, ale iba otázky procesné...“

Sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd o jeho sťažnosti nálezom takto rozhodol:

„Právo sťažovateľa na spravodlivý proces a konanie bez prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé, verejné prejednanie veci v primeranej dobe podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, a právo vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1, 4 Ústavy Slovenskej republiky, v konaní pred Okresným súdom Kežmarok, č. k. 3 C 160/2010, porušené boli.

Prikazuje odporcovi konať bez zbytočných prieťahov.

Sťažovateľovi priznáva primerané finančné zadosťučinenie v sume 3.000,- €, ktoré je odporca povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu.

Odporca je povinný zaplatiť sťažovateľovi na účet právneho zástupcu náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 275,94 €... do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu.“

Predsedníčka okresného súdu na výzvu ústavného súdu vo vyjadrení k sťažnosti sťažovateľa v podaní sp. zn. 1 SprO/484/2014 doručenom ústavnému súdu 20. júna 2014 uviedla:

„Predmetom konania vedeného na Okresnom súde Kežmarok pod sp. zn. 3C 160/2010 je vyporiadanie podielového spoluvlastníctva účastníkov po zániku združenia bez právnej subjektivity. Spor po právnej stránke nepovažujem za náročný. Náročnosť sporu po skutkovej stránke do určitej miery závisí od účastníkov konania vrátane žalobcu, ich povinnosti uniesť dôkazné bremeno o skutočnostiach tvrdených v žalobe, prípadne v priebehu konania pred súdom prvého stupňa. Ďalší priebeh konania závisí od schopnosti účastníkov a ich právnych zástupcov viesť mimosúdne rokovania, ku ktorým neboli schopní pristúpiť až do roku 2014, o čom svedčí návrh účastníkov na prerušenie konania podľa ustanovenia § 110 Občianskeho súdneho poriadku, o ktorom bolo rozhodnuté uznesením č. k. 3C 160/2010 - 520 z 27. 5. 2014.“

V ďalšom predsedníčka okresného súdu chronologicky popísala jednotlivé úkony konajúceho súdu a uviedla:

„... Prietahy, ktoré podľa názoru Okresného súdu Kežmarok spôsobil sťažovateľ

- opakovaný, nedostatočne efektívne a sústredene realizovaný záujem právnych zástupcov o vyriešenie veci mimosúdnou cestou až do 16. 5. 2014.

- v tejto časti je potrebné poukázať na skutočnosť, že uznesenie Krajského súdu v Prešove o opravnom prostriedku právneho zástupcu žalovaného proti uzneseniu vydanému pôvodným zákonným sudcom týkajúcemu sa otázky oslobodenia žalobcu od súdnych poplatkov bolo Okresnému súdu Kežmarok doručené 16. 8. 2012. Právoplatnosť nadobudlo 11. 9. 2012; doložka právoplatnosti bola vyznačená 25. 9. 2012,

- ešte v ten istý deň bol daný príslušným zákonným sudcom pokyn, aby bol žalobca v súlade s ustanovením § 138 ods. 5 Občianskeho súdneho poriadku vyzvaný na preukázanie svojich majetkových pomerov, a to v lehote 10 dní; na tomto mieste treba uviesť, že v prejednávanej právnej veci je súd prvého stupňa povinný dbať i na legitímny záujem Slovenskej republiky na vyberaní súdnych poplatkov, keďže v prejednávanej právnej veci existoval dôvodný predpoklad, že vznikne povinnosť na zaplatenie súdneho poplatku v relatívne vysokej výške 3 729 eur,

- od 25. 9. 2012 súd skúmal dôvodnosť oslobodenia žalobcu od súdneho poplatku; v tejto súvislosti je dôležité uviesť, že žalobca síce prostredníctvom svojho právneho zástupcu reagoval na výzvu súdu v zákonných lehotách, avšak v podkladoch potrebných pre skúmanie majetkových pomerov uvádzal nepravdivé údaje; s týmito skutočnosťami sa tak súd musel vyporiadať v uznesení č. k. 3C 160/2010 - 362 z 12. 4. 2013, ktoré nadobudlo právoplatnosť 7. 5. 2013; žalobca súdny poplatok v správnej výške 1 732 eur zaplatil až 30. 5. 2013,

- v súvislosti s legitímnym záujmom štátu na vyberaní súdnych poplatkov je potrebné uviesť, že v období od 4. 5. 2013 do 22. 8. 2013 súd v dôsledku konania žalobcu rozhodoval i o právach dotknutých peňažných ústavov na náhradu vyúčtovaní za poskytnutie údajov o finančných pomeroch žalobcu.

... Prietahy, ktoré podľa názoru Okresného súdu Kežmarok boli spôsobené súdom:

- vyhotovenie písomnej formy uznesenia o priznaní oslobodenia od súdneho poplatku žalobcovi vyhláseného na pojednávaní 28. 10. 2010 s istým časovým odstupom dňa 27. 2. 2012,

- doručenie uznesenia o priznaní oslobodenia od súdnych poplatkov doručované i právnenému zástupcovi žalovaného,
- o späťvzati žaloby v časti zaplata sumy 3 620,69 eur bolo rozhodnuté s dlhším časovým odstupom, cca. necelých 10 mesiacov...

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti k dĺžke konania výraznou mierou prispeli účastníci konania a ich právni zástupcovia, ktorí nedostatočne, neefektívne a nesústredene realizovali svoj záujem o vyriešenie veci zmierom, resp. mimosúdnu cestou, ako aj samotný žalobca uvedením nepravdivých údajov v podkladoch pre rozhodovanie o jeho žiadosti o priznanie a oslobodenie od súdnych poplatkov. “

K vyjadreniu predsedníčky okresného súdu zaujal stanovisko prostredníctvom svojho právneho zástupcu sťažovateľ podaním doručeným ústavnému súdu 7. júla 2014, v ktorom uviedol:

«1. To, či sa účastníci vedia mimosúdne dohodnúť, nemá vplyv na to, či súd postupoval bez zbytočných prietáhov. Skutočnosť, že v r. 2014 účastníci navrhli prerušenie konania podľa § 110 O. s. p., nemá žiadny vplyv na posúdenie, či súd konal bez zbytočných prietáhov.

2. K popísaným procesným úkonom odkazujeme na naše dôvody v sťažnosti, pretože odporca ich iba chronologicky uviedol bez akéhokoľvek zdôvodnenia, príp. stanoviska k našim dôvodom o zbytočných prietáchoch v konaní, uvedených v čl. II sťažnosti.

Procesné úkony, uvedené v čl. I sťažnosti boli posudzované v konaní III. ÚS 381/2012. Hoci v tomto konaní bola sťažnosť odmietnutá, je potrebné posudzovať konanie súdu v jednote, teda aj úkony uvedené v tejto časti, resp. v ich vzájomnej súvislosti.

3. a) Podľa názoru odporcu, spôsobil prietahy sťažovateľ. Tento názor je v príkrom rozpore so skutkovým stavom. Sťažovateľ, resp. navrhovateľ ani odporca v konaní na súde nemá zákonom stanovenú povinnosť vyriešiť vec mimosúdne. Ak sa odhodlá vec podať na súd, koná tak v dôvere v orgán štátu, ktorý je na to určený a ktorý má zákonným postupom konať a rozhodnúť. Súd sa nemôže odvolávať na to, že právni zástupcovia nemali záujem o vyriešenie veci mimosúdne.

b) Nie je nám jasné, čo chcel odporca povedať poukazom na to, kedy bolo doručené uznesenie Krajského súdu v Prešove proti uzneseniu Okresného súdu Kežmarok o oslobodení od poplatku.

Tieto uznesenia sú podstatné z toho dôvodu, že okresný súd pripustil odvolanie proti uzneseniu, proti ktorému prípustné nie je a o tomto uznesení sa konalo od 28.10.2010 do 16.8.2012, kedy bolo doručené z krajského súdu, hoci krajský súd rozhodol 29.5.2012.

c) Pokyn na preukázanie majetkových pomerov bol vydaný až 41 dní po vrátení spisu z krajského súdu, hoci sa odporca snaží zmierniť tento časový posun tým, že podľa neho to bolo „ešte v ten istý deň...“

Nie je pravda, že v tom čase bol dôvodný predpoklad na zaplatenie poplatku 3.729,- €, pretože predmetom konania (po späťvzatí návrhu o 33.277,66 €) už bola iba suma, zodpovedajúca poplatku 1.732,-€

Žalobca napriek nesprávnej výzve súdu na zaplatenie poplatku v rozpore so zákonom (3.729,- €), uhradil poplatok 1.732,- € v zákonnej výške. Nie je teda pravdou, že sa tak stalo „až 30.5.2013“, ale že sa tak stalo už 30.5.2013, pretože súd nevyzval na zaplatenie v zákonnej výške.

Pri posudzovaní, či sa tak stalo „už“ alebo „až“ 30.5.2013, treba vychádzať z toho, že súd je ten, kto má poznať právo a konať v súlade s právom.

d) Odporcovi nič nebránilo, aby o právach dotknutých peňažných ústavov konal v období, v ktorom by už bolo vytýčené pojednávanie a teda aby efektívne využil čas do konania pojednávania.

4. V žiadnom prípade nemôžeme súhlasiť s názorom odporcu, že k dĺžke konania prispeli účastníci výraznou mierou.

Práve súd nedostatočne a neefektívne organizoval konanie, ale aj nezákonne postupoval, čím spôsobil prieťahy v konaní. Žalobca svojim postupom, ani pri uvádzaní údajov pre rozhodovanie o poplatku, nespôsobil a ani nemohol spôsobiť prieťahy v konaní.»

Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej

len „zákon o ústavnom súde“), ktorý bol súčasťou ich vyjadrení, upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich stanoviskami k opodstatnenosti sťažnosti dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

II.

Z obsahu sťažnosti, k nej priložených písomností a z vyjadrení účastníkov konania ústavný súd zistil tento priebeh a stav konania vedeného na okresnom súde pod sp. zn. 3 C 160/2010:

Dňa 12. augusta 2010 bola okresnému súdu doručená žaloba; vec bola zaevidovaná pod sp. zn. 3 C 160/2010.

Dňa 8. septembra 2010 okresný súd vyzval žalovaného, aby sa v lehote 15 dní vyjadril k žalobe.

Dňa 8. septembra 2010 okresný súd vyzval sťažovateľa, aby v lehote 10 dní zaplatil súdny poplatok vo výške 3 946 €.

Dňa 16. septembra 2010 sťažovateľ, zastúpený advokátom JUDr. Tarabčákom, doručil „úpravu žaloby“ a tiež „návrh na oslobodenie od súdnych poplatkov“.

Dňa 15. októbra 2010 žalovaný doručil vyjadrenie k žalobe.

Dňa 28. októbra 2010 sa uskutočnilo pojednávanie, na ktorom žalovaný nebol prítomný. Okresný súd uznesením oslobodil sťažovateľa od súdnych poplatkov a pojednávanie odročil na 14. december 2010.

Dňa 12. novembra 2010 žalovaný podal odvolanie proti uzneseniu z 28. októbra 2010, ktorým okresný súd oslobodil sťažovateľa od súdnych poplatkov.

Dňa 29. novembra 2010 bolo okresnému súdu doručené podanie sťažovateľa označené ako „stanovisko k vyjadreniu žalovaného z 13. 10 2010“.

Dňa 30. novembra 2010 okresný súd vyzval právnu zástupkyňu žalovaného, aby predložila listinné dôkazy.

Dňa 10. decembra 2010 žalovaný doručil námietku zaujatosti proti zákonnému sudcovi.

Dňa 14. decembra 2010 sa uskutočnilo pojednávanie, na ktorom sa za sťažovateľa zúčastnil jeho právny zástupca, pričom žalovaný nebol prítomný. Okresný súd vyhlásil

uznesenie, v zmysle ktorého „*Samosudca sa vyjadrí k vznesenej námietke, rovnako ako ostatní sudcovia tunajšieho súdu. Následne bude spis odstúpený Krajskému súdu v Prešove na rozhodnutie.*“.

Dňa 20. decembra 2010 zákonný sudca predložil vyjadrenie, že sa necíti zaujatý, v období od 14. januára 2001 do 10. marca 2011 vyjadrenia o svojej (ne)zaujatosti predložili aj ostatní sudcovia okresného súdu a následne bol spis 16. marca 2011 doručený Krajskému súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) na rozhodnutie o námietke zaujatosti; krajský súd o námietkach rozhodol uznesením sp. zn. 3 NcC 3/2011 z 29. marca 2011 a spis vrátil okresnému súdu.

Dňa 2. mája 2011 bola vec sp. zn. 3 C 160/2010 pridelená na prerokovanie a rozhodnutie novému zákonnému sudcovi.

Dňa 25. júla 2011 okresný súd uznesením sp. zn. 3 C 160/2010 konanie v časti o zaplatenie sumy 3 620,69 € zastavil (označené uznesenie nadobudlo právoplatnosť 19. augusta 2011), v ten istý deň okresný súd uznesením č. k. 3 C 160/2010-160 vyzval žalovaného na zaplatenie súdneho poplatku v sume 66 € za ním podanú námietku zaujatosti (žalovaný 11. augusta 2011 uhradil súdny poplatok).

Dňa 2. septembra 2011 konajúci sudca vyzval sťažovateľa na zaujatie stanoviska k vyjadreniu žalovaného; sťažovateľ sa vyjadril 26. septembra 2011.

Dňa 10. januára 2012 zákonný sudca požiadal predchádzajúceho zákonného sudcu o (písomné) vypracovanie uznesenia o oslobodení od súdnych poplatkov, ktoré vyhlásil 28. októbra 2010; predchádzajúci zákonný sudca ho vyhotovil až 27. februára 2012.

Dňa 13. marca 2012 právna zástupkyňa žalovaného namietla neplatnosť uznesenia z 28. októbra 2010 z dôvodu nesplnenia náležitosti podľa § 169 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“); okresný súd 17. mája 2012 doručil spis krajskému súdu, ktorý ho zaevidoval pod sp. zn. 12 Co 43/2012.

Dňa 16. augusta 2012 bol spis vrátený okresnému súdu s uznesením sp. zn. 12 Co 43/2012 z 29. mája 2012, ktorým odvolací súd odmietol odvolanie žalovaného proti uzneseniu okresného súdu z 28. októbra 2010 (právoplatnosť nadobudlo 11. septembra 2012).

Dňa 26. septembra 2012 okresný súd vyzval právneho zástupcu sťažovateľa na zaslanie vyplneného tlačiva – žiadosti o oslobodenie od súdnych poplatkov (právny zástupca ich predložil 10. októbra 2012).

Dňa 15. novembra 2012 okresný súd vyzval právneho zástupcu sťažovateľa na doplnenie údajov (špecifikovanie skutočností uvedených v žiadosti na oslobodenie od súdnych poplatkov) v lehote 10 dní; právny zástupca ich doplnil 3. decembra 2012.

Dňa 15. novembra 2012 okresný súd požiadal o súčinnosť Okresné riaditeľstvo Policajného zboru Kežmarok – dopravný inšpektorát, čo sa týka vlastníctva motorového vozidla sťažovateľom alebo iným členom jeho rodiny.

Dňa 15. novembra 2012 okresný súd požiadal o súčinnosť Československú obchodnú banku, a. s., Bratislava, ČSOB, a. s., stavebnú sporiteľňu, OTP banku, Poštovú banku, Prima banku, Privat banku, Prvú stavebnú sporiteľňu, Slovenskú sporiteľňu, Slovenskú záručnú a rozvojovú banku, Tatra banku, Uni credit banku, Volksbank, Všeobecnú úverovú banku, Wustenrot poisťovňu, AXA Bank Europe, Banco Banif Mais, Bratislava, BKS Bank Bratislava a ďalších desiatich bánk, čo sa týka účtov sťažovateľa, ako aj jeho manželky (lehota 10 dní), následne okresný súd urgoval doručenie požadovaných informácií.

Dňa 12. apríla 2013 okresný súd uznesením sp. zn. 3 C 160/2010 nepriznal sťažovateľovi oslobodenie od súdnych poplatkov (uznesenie nadobudlo právoplatnosť 7. mája 2013).

Dňa 13. júna 2013 právny zástupca sťažovateľa oznámil, že sťažovateľ zaplatil súdny poplatok.

Dňa 14. júna 2013 okresný súd uznesením rozhodol o zastavení konania v časti zaplataenia 33 277,66 €.

Dňa 30. októbra 2013 bol spis predložený krajskému súdu na rozhodnutie o odvolaní neúspešnej obchodnej spoločnosti Sberbank, a. s.

Dňa 10. decembra 2013 krajský súd uznesením č. k. 17 Co 159/2013-466 potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa a 15. januára 2014 bol spis vrátený okresnému súdu.

Dňa 14. marca 2014 sa uskutočnilo pojednávanie.

Dňa 16. mája 2014 právny zástupca sťažovateľa doručil návrh na prerušenie konania.

Dňa 27. mája 2014 okresný súd uznesením, ktoré nadobudlo právoplatnosť 2. júla 2014, prerušil konanie.

III.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 3 C 160/2010 došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v období od vydania uznesenia ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 381/2012 z 23. augusta 2012.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priet'ahov...

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná...

Ústavný súd si pri výklade práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie veci v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03).

Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov garantované v čl. 48 ods. 2 ústavy, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť veci, správanie účastníka konania a postup súdu (napr. I. ÚS 41/02). V súlade s judikatúrou ESLP ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02). Podľa rovnakých kritérií ústavný súd postupoval aj v danom prípade.

1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosť veci, ústavný súd konštatuje, že doterajšia dĺžka trvania posudzovaného konania nebola závislá od právnej zložitosti veci. Predmetom konania je rozhodovanie o vyporiadaní podielového spoluvlastníctva po zániku združenia bez právnej subjektivity. Túto občianskoprávnou vec nemožno považovať za skutkovo ani právne zložitú, čo napokon netvrdili ani účastníci tohto konania.

2. Pri hodnotení ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľa v preskúvanom konaní, ústavný súd zhodne s okresným súdom zistil, že sťažovateľ aj sám nie nezanedbateľnou mierou prispel k prietahom v konaní, keď napr. v podkladoch potrebných na skúmanie jeho majetkových pomerov uviedol nepravdivé údaje. Okresný súd sa s týmito skutočnosťami musel vysporiadať v uznesení č. k. 3 C 160/2010-362 z 12. apríla 2013, ktoré nadobudlo právoplatnosť 7. mája 2013. K predĺženiu doby konania prispeli aj sťažovateľove procesné návrhy, s ktorými sa musel konajúci súd tiež vysporadúvať, ústavný súd už ale prejednikoval (napríklad II. ÚS 52/99, III. ÚS 166/2012, II. ÚS 485/2013), že za neodstránenie stavu právnej neistoty v dôsledku uplatnenia procesných práv účastníka

konania neznáša zodpovednosť oprávnená osoba, ale zodpovednosť v takom prípade nemožno pripísať ani štátnemu orgánu konajúcemu vo veci.

3. Napokon sa ústavný súd zaoberal celkovým postupom okresného súdu v napadnutom konaní, ktoré začalo v roku 2010. Hodnotenie priebehu napadnutého konania do augusta 2012, ktoré je obsiahnuté v uznesení ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 381/2012 z 23. augusta 2012 a podľa ktorého v ňom síce došlo k priet'ahom v konaní, ktoré ale nedosiahli intenzitu zbytočných priet'ahov, nepovažuje ústavný súd za potrebné modifikovať, ale v kontexte celého doterajšieho priebehu konania musí okresnému súdu vytknúť, že neprimerane dlho (17 mesiacov) vyhotovoval uznesenie o oslobodení od súdnych poplatkov s'ťažovateľa (od 28. októbra 2010 do 27. februára 2012). K ďalšej nečinnosti v postupe okresného súdu došlo v období od 27. februára 2012 do 16. augusta 2012 (5 a pol mesiaca); v tomto období bolo doručované uznesenie o oslobodení od súdnych poplatkov s'ťažovateľa a rozhodované o opravnom prostriedku podanom právnu zástupkyňou žalovaného, hoci v tomto prípade zákon odvolanie nepripúšťa [§ 202 ods. 3 písm. d) v spojení s § 138 ods. 1 OSP].

V ďalšom období do prerušenia konania 27. mája 2014 došlo v postupe okresného súdu k niekoľkým krátkodobým obdobiam „nečinnosti“, v spojení s už uvedeným to zakladá dôvod na záver, že v doterajšom priebehu napadnutého konania došlo k zbytočným priet'ahom v konaní, a teda aj k porušeniu základného práva s'ťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústava a jeho práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ústavný súd preto rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 1 výroku tohto nálezu.

Vzhľadom na to, že konanie bolo uznesením sp. zn. 3 C 160/2010 z 27. mája 2014, ktoré nadobudlo právoplatnosť 2. júla 2014, prerušené, ústavný súd nevyhovел návrhu s'ťažovateľa v časti, ktorou sa domáhal, aby ústavný súd prikázal okresnému súdu konať v napadnutom konaní bez zbytočných priet'ahov (bod 4 výroku tohto nálezu).

Podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd priznať tomu, koho základné právo alebo sloboda sa porušili, aj primerané finančné zadosťučinenie.

Sťažovateľ navrhol, aby mu bolo priznané primerané finančné zadosťučinenie v sume 3 000 €, „pretože súdne konanie spôsobuje napätie nielen medzi účastníkmi, ale aj v celej rodine a má to vplyv aj na zdravotný stav sťažovateľa. V čase, keď už tri roky od podania žaloby sa vo veci meritórne nekoná, neboli vykonané žiadne dôkazy, napraviť tento stav iba príkazom konať bez zbytočného odkladu nie je dostatočné.“.

Vzhľadom na všetky okolnosti posudzovanej veci ústavný súd dospel k názoru, že len konštatovanie porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je dostatočným zadosťučinením pre sťažovateľa. Ústavný súd preto uznal za odôvodnené priznať mu aj finančné zadosťučinenie podľa citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde, ktoré podľa zásad spravodlivosti a s prihliadnutím na všetky okolnosti zisteného porušenia práv sťažovateľa považuje za primerané v sume 1 000 €.

Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 2 výroku tohto nálezu.

Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Sťažovateľovi vznikli trovy konania v súvislosti s jeho právnym zastupovaním advokátom JUDr. Jozefom Tarabčákom. Ústavný súd pri rozhodovaní o úhrade trov konania vychádzal z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za prvý polrok 2012, ktorá bola 781 €, keď išlo o úkony právnej služby vykonané v roku 2013, a za prvý polrok 2013, ktorá bola 804 €, pri úkonoch vykonaných v roku 2014.

Úhradu priznal za tri úkony právnej služby (prevzatie a prípravu zastúpenia, podanie sťažnosti, písomné podanie na súd) podľa § 1 ods. 3, § 11 ods. 3, § 13a ods. 1 písm. a) a c) a § 16 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“). Za dva úkony vykonané v roku 2013 tak priznal po 130,16 €, t. j. spolu 260,32 €, za jeden úkon vykonaný v roku 2014 úhradu 134 €, režijný paušál (§ 16 ods. 3 vyhlášky) za 2 úkony vykonané v roku 2013 po 7,81 € a za úkon vykonaný v roku 2014 v sume 8,04 €, čo spolu predstavuje sumu 417,98 €.

Priznanú úhradu trov konania je okresný súd povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľa (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 149 OSP) (bod 3 tohto nálezu).

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. septembra 2014